

ontbreken van de witte zoom aan de schedelveeren, terwijl *P. s. stachyrina* door de bredere witte strepen op den kop van de Sopoetan-vogels te onderscheiden is.

Verbreiding: vulkaan Sopoetan, westelijke Minahasa van 1000 m boven zee tot 1350 m boven zee. Ondanks grondig zoeken mocht het niet lukken deze vogels op andere gebergten in de Minahasa te verzamelen.

Type: ♂ Sopoetan 1300 m, 18 September 1939, Coomans de Ruiter leg. 980.

Vleugel: ♂♀ 60—64.

Deze vorm noemde ik naar Prof. Dr. E. Stresemann, die onze kennis der Celebes vogels door zijn beschrijving van het materiaal der expeditie Heinrich op onnavolgbare wijze verrijkt heeft.

Den Haag, Mei 1940.

Verslag van het ringstation „Harderwijk” over 1939

(16e Publicatie van de „Club van Zuiderzeewaarnemers”)

DOOR

A. A. TJITTES.

In vergelijking met beide vorige jaren stond het ringstation er in 1939 veel beter voor. Niet alleen zou de vinker dat seizoen uitsluitend voor het station werken en kon ik elken morgen op de baan aanwezig zijn, maar ook de vangmiddelen waren uitgebreid en wel met een zoogenaamde vluchtdeur, waarmee laagtrekkende spreuwen, *Sturnus vulgaris*, in de vlucht konden worden gevangen. De groote verwachtingen, die wij dat jaar van de vangst koesterden, werden helaas niet vervuld. Het weer speelde ons parten. In October zette de wind zich in het Oosten vast en de trek was buitengewoon zwak. Toen het ten slotte uit het Zuiden en Westen begon te waaien, was de wind stormachtig en vaak vergezeld van regen, waardoor de trek uitbleef. Kwam er eens een korte opklaring, dan trokken de vogels zoo snel en hoog, dat zij niet te vangen waren. De vluchtdeur heeft nauwelijks gewerkt. Ook waren er enkele dagen, dat het weer bijzonder gunstig was om een goeden trek te verwachten, welke echter niet kwam. In tegenstelling met de andere vogels trokken putters, *Carduelis carduelis*, en fraters, *Carduelis flavirostris*, in grooter aantal door dan in de beide vorige jaren. Het aantal terugmeldingen is zeer gering, hetgeen ten deele wel te wijten zal zijn aan den internationalen toestand.

1939

GERINGD:

soort:	♂	♀	Totaal
<i>Accipiter nisus</i> — Sperwer	3	2	5
<i>Falco columbarius</i> — Smelleken.	1		1
<i>Falco tinnunculus</i> — Torenvalk.	1	1	2
<i>Hirundo rustica</i> — Boerenzwaluw			3

<i>Alauda arvensis</i> — Veldleeuwerik			2
<i>Anthus pratensis</i> — Graspieper			9
<i>Motacilla alba</i> — Witte kwikstaart			4
<i>Sturnus vulgaris</i> — Spreeuw	34	30	64
<i>Fringilla coelebs</i> — Vink	262	149	411
<i>Fringilla montifringilla</i> — Keep.	33	33	66
<i>Carduelis carduelis</i> — Putter.	43	26	69
<i>Carduelis spinus</i> — Sijsje.	6	4	10
<i>Carduelis flavirostris</i> — Frater.	38	16	54
<i>Carduelis flammea cabaret</i> — Kleine barmsijs		1	1
<i>Carduelis cannabina</i> — Kneutje.	17	4	21
<i>Passer montanus</i> — Ringmusch.			1
<i>Emberiza citrinella</i> — Geelgors.	1	1	2
<i>Emberiza schoeniclus</i> — Rietgors.	1		1
Totaal			726

Opmerking: Groenlingen, *Chloris chloris*, werden dit jaar niet geringd.

Vangdata: Gevangen werd gedurende 51 dagen, nl. in October op: 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 31; in November op: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 29; in December op: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

1938

TERUGMELDINGEN:

soort:	geringd:	aangetroffen
<i>Accipiter nisus</i> — Sperwer.	25-10	22-4-39, Nazareth bij Gent (België).
" " "	14-12	8-3-39, Holkerveen bij Nijkerk.
<i>Sturnus vulgaris</i> — Spreeuw.	15-10	19-4-39, Apen, 28 km ten O. van Leer, Oost-Friesland.
" " "	30-10	20-4-39, Kayhausen Zwisschen-ahn, Oldenburg.
<i>Carduelis carduelis</i> — Putter.	15-10	23-6-39, Hobro, Jutland.

1939

<i>Accipiter nisus</i> — Sperwer.	30-10	20-12-39, Grembergen bij Den-dermonde (België).
<i>Sturnus vulgaris</i> — Spreeuw.	4-12	18-1-40, Andreselles, Pas-de-Calais (Frankrijk).
<i>Fringilla coelebs</i> — Vink.	24-11	30-12-39, Stad Vollenhove.
<i>Fringilla montifringilla</i> — Keep.	29-11	3-2-40, Hoek van Holland.
<i>Carduelis carduelis</i> — Putter	11-11	21-11-39, Gestel-Beringen, prov. Limburg (België).
" " "	16-11	11-12-39, Ambt Vollenhove.

Opmerkingen: De spreeuw, *Sturnus vulgaris*, met een Helgolanding, die op 30-11-38 werd gevangen (zie Limosa, 12, p. 24), was geringd op 7-6-38, te Didderse, Kreis Gifhorn, Hannover.

Op 18-10-39 werd een ♂ groenling, *Chloris chloris*, gevangen, die was geringd te 's-Graveland, op 26-1-39.

Harderwijk, einde Maart 1940.

Nogmaals de bergpatrijs, *Perdix perdix perdix* (L.), mutatio „*montana*” (*Perdix montana* (Gmelin)).

DOOR

P. A. HENS.

In aansluiting op mijn artikel betreffende deze mutatie van onzen gewonen patrijs (Limosa, 11, p. 115—121) kan ik omtrent het voorkomen daarvan in ons land nog het volgende mededeelen.

Dank zij de oplettendheid der heeren J. Hoogland en Jb. van de Peppel is nog een exemplaar dezer mutatie aan de vergetelheid ontrukkt. Eerstgenoemde vond bij den heer Th. Kempers te Vethuizen bij Zeddam (G.) een opgezetten patrijs, welke de kenmerken van de *montana*-mutatie vertoonde en aldaar in het najaar van 1903 was geschoten uit een klucht van 14 à 15 stuks. In datzelfde jaar zouden volgens den heer Kempers aldaar nog meerdere „bonte patrijzen”, zooals hij deze mutatie aanduidde, zijn geschoten.

De bewuste vogel werd mij ter onderzoek toegezonden. Het dier heeft veel gelijkenis met het reeds door mij beschreven exemplaar van 28 September 1937, te Doetinchem verzameld.

Kop en hals zijn donker isabelkleurig; voorhoofd, een streep boven het oog, teugel en wangen meer rossig. Mantel, rug, stuit, schouder en vleugeldekveeren zijn donker kastanjebruin. De middelste vleugeldekveeren vertoonen het voor het ♂ karakteristieke smalle, witachtige schachtstreepje. De groote vleugeldekveeren dragen een vuilwitten, fijn donkerbruin gestipelden zoom aan het uiteinde. De binnenvlag der schouderpennen is donker zwartbruin; de kleinsten met een wit schachtvlekje aan het uiteinde. De bovenborst is op isabelkleurigen grond zwaar kastanjebruin gevlekt. De rest der onderzijde en de onderstaartdekveeren zijn egaal donker kastanjebruin gekleurd. De schenkelveeren zijn rookkleurig. De groote slagpennen zijn vaalbruin met enkele lichte vlekjes op de buitenvlag. De staartpennen zijn kastanjebruin, doch lichter en iets meer rossig dan de zeer donker kastanjebruine bovenstaartdekveeren.

Het betreft hier een zeer typisch voorwerp der *montana*-mutatie en na het exemplaar uit Temminck's tijd in het Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden is dit het thans oudst bekende exemplaar voor ons land. Opvallend is, dat ook deze vogel wederom afkomstig is uit den Achterhoek van Gelderland en wel van dezelfde streek alwaar alle reeds bekende